

Levél

A legtöbb verset nem értem. Még a sajátjaimat is csupán félig-meddig és csak néha teljesen. Némelyiket hússzor átolvasom, mások felett csak átsuhan a tekintetem. Egymáshoz nem is érünk. Az olyanok pedig igen ritkák, melyek csak úgy beugranak, és már megoldásra se számítanak, mert szerelmes vagyok. A rövid szünet vagy a kieselt feledés nem segítenek. Szerelmesen kell visszatérnem, és a megértés s a közelség felszínességére kell szorítkoznom. Mint a nők és a barátok esetében, amikor már minden gyengeségüket ismered, ám már előre megbocsátottad őket. Mert jelentéktelenek. Mert mások a kritériumok. Elismerem: nem értem a költészetet, jóllehet vonz és szárnyakat ad s a mélységbe von, körökben suttogja nekem a szavakat, azzal szórakozik, hogy mily gyenge vagyok és erős, mily felemás és egész. Ám azt is tudom: valami eltörött. Már az első alkalommal, aztán másodsorra is. Folyton eltörik, recss, száraz fa, hosszú mogyorófa bot. Fuvolácska, táncolok, úgy, ahogy te fújod. Én a te hűséges hallgatód vagyok, hisz kellesz nekem. A szerelem minden pillanat összessége a semmiben. Hallgatás és távolság. Minden elmúlik. Semmi se múlik el. És még az se, amiről Milosz azt állítja: *Who serves best doesn't always understand.* Eléggé távol állunk egymástól, s ráadásul szerelemnek hívjuk ezt, és még egyszer elismerem: Már eléggé. Még nem. Ezeket neked írom, aki már abbahagynád, ám én kettőnk számára mindig új kezdetet eszelek ki. És mint a szerelemben kimondom a bőrödet. Tudom: Precíznek kell lenni. Bizalomból. Mindenre gondolni kell. Az önzésnél mindig többre. Mit is mondjak: Hiányollak ebben a versben. Hiányollak ebben a szobában, hiánylom a hangodat. Hangodat hiánylom.

És libabőrös leszek. Vers csak a szerelemből
születhet. A szépség vákuum. A vákuum
teljes. A teljesség görcsös és szabad.
Aki leginkább megérdemli, nem érti meg mindig.
Ez most a messzi távolba helyez, és segít.
Minden érződik. Minden elnyugszik. Minden létezik.

Felismerés

Látom, mi történt. A költészet szörnnyé tett. Alvás közben
rémületet keltek, s a nyugvókat rettentem. Az éj kellős
közepén felébredek. Mert gyengéd vagyok, mert az alvókat
rettentik másik énem víziói. A nevek, melyeket emlékezetből

tagoltan kiejtek. S egyre hangosabban, érthetőbben érzem:
Ez az én másik létem, magamon túl
léptem. Egyre erősebben érzem. Ez az én
második halálom. Kispárnák érnek hozzám, arcomat

simogatják, a nyelv szempillái engem nyomkodnak,
a történelem fogói, a kovácsok e felhevített acélja.
És minden hang felriaszt, mindennap bejárom ugyanazt
az utat, ahol a nyelv patkói nyomot hagynak.

A költészet ösvényt formált belőlem. Álmomban
azon járok, árnyékomat követve. Életem
egybeesik a hónapok életével, melyekre várom.
Költőként élni: ez magába foglal minden lelkiállapotot.

A beszéd gyötrem és ajándék. Győzelem és vereség.
Egyetlen s felesleg.

Hasonmás

Mikor vetjük le maszkjainkat,
és ismerjük el tökéletességünket?
A korlátoltságokkal, melyek előre el vannak
készítve. Meg vannak határozva és nevezve.
Mikor fogunk lemondani annak tagadásáról,
amik valójában vagyunk.
Mikor lépünk magunk elé?
Mert te létezel, azért, mert szeretsz,
az én szeretetem kétszeres.
És mert te létezel, mert fáj neked,
az én fájdalom kétszeres.
Azért, mert reménykedsz, megkettőződik
a reményem. Mert hiszel,
a hit kettős erővel rendelkezik.
S érzek téged és magamat is érzem,
ám mikor leszünk egyek,
mikor lépünk magunk elé,
mikor forr össze kettőnk könnye?
Hasonmásom, csak nyelvi látomás lennél,
azért összeillesztve, hogy a szavak
jelentését megtanuljam?
És még ha csak árny lennél,
érezlek téged. Életem
kettős. Veled és nélküled
teljes és üres. Életem
kettős. Lehet, hogy csak
nyelvi látomás vagy, de én
faggatlak téged: Mikor lépünk magunk
elé, mikor leszünk egyek,
mikor gyógyítjuk meg a világot.
Mikor tanítasz meg engem, mikor tanítalak
meg téged, hogy megtanuljunk
összhangban élni.
Mikor tanulunk meg létezni,
a tökéletesség súlyával,
melyet a születés árnyaként hordozunk.
Harmadik névként, mely nagyobb nálunk.

Ez a világ

Azok a bárkákon vagdossák a kékség kérgét és emelik fel
a hálókat, pókhálókat, ahol élek. Hangjuk a szellővel
érkezik, száraz, röpké, fel se ismerem
a szavakat. Előlem tér ki csak. Ez a világ az övék.

Kettesben integetve üdvözljük őket, kettőnk zsákmánya is.
(Ez a hal a hálóban hogy is kerülhetett bele?
Véletlenül, napról napra kitartó, egy jelre?)

Fekszünk és nézelődünk, minden más világ ámitás lenne.
Semmi se egyszerűbb a citrom gyümölcsénél, a húsos
leveleknél, árnyaknál, akik a sárgából szőnek szőnyeget,
első érett bimbókat az újbóli tavasz hajtásaiban.

És azok a bárkákon hisznek nekik. Minden más világ
illúzió számukra. Nem hágták át a parancsokat:
Be van számítva a hódolat, a totem s a tabu is.
Az elmúlás, a hangod, mosolyod, a bús gyógyfüvek,

a báméskodás átszellemültsége. Valamely nyár illata,
valamely tél és tavaszé, örült változásoké,
melyek örömmel adják italul az ámitás nedvét – látod! A méheket
a sarjadó hajtásokon! A titokzatos jeleket, mézzel teltek.

PRIMOŽ ČUČNIK (1971, Ljubljana) filozófiából és kulturális szociológiából
diplomázott a ljubljana-i Bölcsészettudományi Karon. A *Literatura* folyóirat felelős
szerkesztője. Önálló szabad művészként él. Saját kiadója van.

Verseskötetei: *Két tél* (Dve zimi, 1999), *Ritmus a kézben* (Ritem v rokah, 2002),
Óda a manhattani sugárúton (Oda na manhatnski aveniji, 2003), *Akkordok* (Akordi,
2004), *Új ablakok* (Nova okna, 2005).